

Csiky Gergely

Buborékok

Vígjáték három felvonásban

AMTAK Bt, 2025

Cop. AMTAK Bt, 2025

Felelős szerkesztő: Varsányi József

Kiadó: AMTAK Bt, 2040 Budaörs, Semmelweis u. 6/B.

06 20 218 6762 amtakbt@gmail.com

www.amtak.hu

Látogasson el webáruházunkba, és böngésszen!

ISBN 978-615-6907-18-9

Készült: AMTAK Bt, Budaörs

Játszó személyek

Solmay Ignác, földbirtokos
Szidónia, neje
Béla, országgyűlési képviselő |
Szerafin, Rábay neje |
Róbert | gyermekeik
Gizella |
Aranka |
Rábay Miklós, osztálytanácsos
Morosán Demeter
Tamás, fia
Özvegy Sereczkyné
Chupor Aladár
Hámor
Malvin, neje
Gombos, ügyvéd
Bangó, kereskedősegéd
Adolf, inas |
Relli, szobaleány | Solmaynál
András, inas |
Betti, szobaleány | Rábaynál
Vendégek

*Történik a fővárosban. Az első és harmadik Solmay lakásán,
a második felvonás Rábay lakásán*

ELSŐ FELVONÁS

Terem. Fényűző bútorzat. A fenékszínen két nagy ajtó; az egyik a főbejárás, a másik egy nagy terembe nyílik. Jobbra-balra ajtó. Balra ablak

ELSŐ JELENET

Solmay, Relli

(Bal felől hosszas, erős csengetés hallatszik)

SOLMAY

(jő jobbról) Micsoda kolompálás ez megint?

RELLI

(futva jő a középről) A nagyságos asszony és a kisasszonyok öltözködnek a mai estélyre. *(El balra)*

SOLMAY

(magában) Vagy úgy! Öltözködnek? Ez a nő életének legszebb, legmagasztosabb, legszentebb pillanata, mint a feleségem szokta mondani. *(Balról Szidónia szava hallatszik: "Relli, a csipkéimet!")* A feleségem hangja!

Akkor is üldöz, ha nem látom. Mikor lesz már pihenésem? *(A pamlagra veti magát)*

MÁSODIK JELENET

Solmay, Róbert, Adolf

(Adolf meggyújtott lámpákat hoz, elhelyezi az asztalokon, rendezi a szobát, kinyitja a belső terem ajtaját)

RÓBERT

(középről jó) Ej, be rosszkedvű vagy, papa! *(Mellé ül)* Fogjunk kezét, én meg dühös vagyok. Képzeld csak, mily gyalázatosan rászedett az a nyomorult King Arthur!

SOLMAY

Ki az ördög az a King Arthur?

RÓBERT

Nem ismered? Hát a paripám, a versenylovam. Hogy ápoltam, hogy treníroztam, hogy dédelgettem a nyomorultat! És képzeld, a tegnapi futtatáson mindig az utolsó volt, becsületemre, a legutolsó. Pedig fogadtam rá - de még mennyit, és vesztettem, de még mennyit! *(Adolf megáll hátuk mögött, és a beszélgetést hallgatja)*

SOLMAY

(felugrik) Már megint? *(Adolfhoz fordul)* Nem szíveskednél elhordani magadat?

ADOLF

Nagyságod óhajtása számomra parancs. *(El)*

RÓBERT

(papírt vesz ki zsebéből) Nézd, papa, rendszerető ember vagyok, felírtam minden tartozásomat - az összeadás egészen helyes. *(Eléje tárja a papírt)* Ennél több nem kell - egy krajcárral sem kell több.

SOLMAY

Tessék! Ez a második! *(Balra mutat)* Ott az asszony és a leányok ruhái, csipkái, ékszerei, itt a fiam lova és adósságai *(zsebére üt)*, itt meg a fizetés... Én persze csak azért vagyok a világon, hogy fizessek!

RÓBERT

Ez a természet rendje, papa: az apák kifizetik fiaik adósságait. *(Megöleli Solmayt)* Aztán úgyis csak kölcsönkérem. Visszafizetem, minden rendkívüli kiadást megtérítek, mielőtt megcsinálom a fényes partit. *(Béla kinyitja a középpajtót, s állva marad)*

SOLMAY

Micsoda fényes partit?

RÓBERT

Hát azt, amelyikre várok. Még nem tudom, hol rejtezik, de majdsak előkerül valamikor. Hiszen mindnyájan ebben dolgozunk. Fényes parti - ez a mi életünk célja, tevékenységünk rugója és jövődönk reménye. Szóval ez a hivatásunk. A mama kiöltözteti és kiállítja a leányokat, s várja számukra a gazdag férjet, mi, fiúk uraskodunk,

gavalléroskodunk, csillogunk, és várjuk a gazdag feleséget
- aztán majd csak megélünk valahogy.

HARMADIK JELENET

Előbbie, Béla

BÉLA

(előrejő az ajtótól) Elég! Hogyan hallgathatod, atyám, ez éretlen gyermek cinizmusát? Így beszélni a házasságról, e szent és felséges intézményről! Silány üzletté aljasítani e magasztos frigyet, mely a lelkek egyesülése és az emberi társadalom alapja! Elég legyen! Mellesleg értesítlek, atyám, hogy a szép Sereczkynével végre megegyeztem, és nőül fogom venni.

SOLMAY

(elszörnyedve) Megbolondultál?

RÓBERT

(kacagva) No, papa, én még csak az elméletet állítottam fel, de ő már a kész eredménnyel lép eléd. Tessék választani!

SOLMAY

Reménylem, nem beszéltél komolyan.

BÉLA

Én mindig komolyan beszélek.

SOLMAY

De hiszen éppen most szónokoltál nagy hévvel azok ellen, kik a szent házasságot üzérkedéssé aljasítják. Hát te ugyan miért veszed el Sereczkynét, ha nem a pénzéért?

BÉLA

Az egészen más.

SOLMAY

De én nem egyezem bele! Halljátok, fiúk, én nem sokat avatkoztam be nevelésekbe, anyátok mindent a maga kezébe vett, s engem szóhoz sem engedett jutni - de *(körülnéz)* most nincs jelen -, most már én is kinyitom a számat. A leányokkal tegyen anyátok, amit akar; meglehet, jobban ért hozzá; de a fiaim sorsába nekem is van beleszólásom, és ha látom, hogy mind a ketten szamarak vagytok, majd zablát vetek a szájatokba. Úgy!

BÉLA

Figyelmeztetlek, atyám, hogy nagykorú vagyok, s mint országgyűlési képviselő szuverén jogokat gyakorlok. A mai estélyen kihirdetjük az eljegyzést. Tedd hát magad illő apósi hangulatba. Viszontlátásra! *(El)*

RÓBERT

Ölelj meg, papa, én mégis többet érek, mint ez a komoly, józan fiad. *(Megöleli Solmayt)*

NEGYEDIK JELENET

Előbbiek, Szidónia

SZIDÓNIA

Itt vagyok, felöltöztem... Ah, rossz fiú! Két nap óta nem láttalak. Mit csináltál azalatt?

SOLMAY

Adósságot!

RÓBERT

(kezet csókol Szidóniának) Mama, ez a toalett valóban fölséges.

SZIDÓNIA

(a tükörben nézve magát) Te kis hízelgő! Egyszerű és olcsó, de van egy kis ízlésem. Ezt is csak leányaim kedvéért viselem, hogy mintát mutassak nekik... Ah! ha saját hajlamaimat követhetném! *(Solmayhoz)* Adósság! Oh! Náci, hogy tudod ezt a csúf szót fennhangon kiejteni? Mily közönséges! Ha adósságot csinált, ki kell fizetni - voilá. *(Tovább nézi magát a tükörben)*

RÓBERT

Ez ellen nincs föllebbezés, papa. *(Solmaynak adja az írott ívet, melyet az mérgesen zsebébe tesz)*

SOLMAY

(súgva) Mondd meg legalább anyádnak, hogy Demeteréket is meghívtam a mai estélyre.

RÓBERT

Mama, van szerencsém jelenteni, hogy Morosán Demeter feljött Pankotáról, és őt is meghívtuk a mai estélyre.

SZIDÓNIA

Ah! mily tapintatlanság! Náci, ebben a te kezedre ismerek... Ily közönséges ember!...

SOLMAY

Micsoda közönséges ember! Tisztességes ember, ki becsületes munkával szerzi a pénzt, s nem pazarolja el oktanul, mint...

SZIDÓNIA

(feléje fordul, harcra készen) Mint... mint... mint micsoda?

SOLMAY

(fojtott dühvel, elhúzódva) Mint - senki.

SZIDÓNIA

Már azt gondoltam, célzást akarsz tenni.

SOLMAY

Isten mentsen!

RÓBERT

De csakugyan, mama, mi kifogásod van Demeter bácsi ellen?

SZIDÓNIA

Nem elég, hogy hajdan ispán volt nálunk? És oly közönséges, oly gemein!

RÓBERT

Igen ám, de most már önálló ember, nagy vállalkozó - és távoli rokonunk.

SZIDÓNIA

Ugyan hallgass ezzel a távoli rokonsággal. Hiszen éppen ez a legborzasztóbb. Nőül vette atyádnak valami hetvenhetedik szegény rokonát, s azóta még engem is sógorasszonynak mer szólítani. Még csak az van hátra, hogy ma este vendégeink előtt is a családfáját kezdje magyarázni.

SOLMAY

Amint mondá, vidékünkön a kormány pályázatot hirdetett a Körös-szabályozási munkálatokra, és Demeter szeretné elnyerni az engedélyt. Azért jött fel Pestre, s kért engem, hogy mutassam be vőmnek, ki ez ügyben előadó a minisztériumban. Nem tehettem hát egyebet, mint hogy meghívtam az estélyre, hol Rábayval találkozhatik. No, elég ez a magyarázat?

RÓBERT

Annál inkább elég, mert Demeter bácsi fiát is elhozta magával, s ha nem csalódom, a mi Gizellánk nagyon meg fog örülni a jó Tamásnak.

SZIDÓNIA

Gizella sokkal finomabb ízlésű leány, hogysem örülni tudna egy Tamásnak.

RÓBERT

Nono, mama, tavaly nyáron, míg Pankotán laktunk,

nagyon sokat nézték egymást, s Tamás nekem nagy titokban megvallotta, hogy szerelmes húgomba.

SZIDÓNIA

És nem hívtad ki párbajra?

RÓBERT

Nem én, hanem biztattam, hogy kérje meg minél előbb a kezét, mert egy pesti szezon alatt neki is úgy elmehet az esze, mint nekünk...

SZIDÓNIA

Náci! És te nyugodtan tudod hallgatni e beszédet?

SOLMAY

A lehető legnyugodtabban.

ÖTÖDIK JELENET

Előbbieket, Gizella, Aranka balról, Adolf középről

GIZELLA

Készen vagyunk.

SZIDÓNIA

Ah! ah! nagyszerű! elragadó! *(Mefogja kezeiket)* Gyorsan a tükör elé! Náci! nem vagy elragadtatva?

ADOLF

(belép) A divatárus segédje az előszobában várakozik a számlával. *(El)*

SZIDÓNIA

(mialatt mindhárman a tükörben nézik magukat, Solmayhoz) Ez a te dolgod, édesem.

SOLMAY

Most már én is el lehetek ragadtatva. *(El a középén)*

RÓBERT

Mama, te igazságtalan vagy leányaid iránt. Még mind elhomályosítod őket...

SZIDÓNIA

Ej, kis csintalan, jóvá akarod tenni előbbi baklövésedet, ugye?

ARANKA

Megint bakot lőtt?

RÓBERT

De még milyent! Azt mertem mondani, hogy Gizella örülni fog, ha ma estére Tamással találkozhatik.

GIZELLA

(hirtelen visszafordul a tükörtől, felvillanó örömmel) Itt van?

RÓBERT

Ugye borzasztó hír? Mama, vigasztald meg szegény Gizellát! Viszontlátásra! Megyek öltözni. *(Nevetve el)*

GIZELLA

Mama, igazat mondott ez a bolondos fiú?

SZIDÓNIA

Mit törődöl vele, kedvesem? Egy Tamással! Csak nevetségessé ne tegyen vendégeink előtt. Mi ez? Elfordítod a fejedet? Menj, menj, te nem vagy az én leányom...

ARANKA

(a tükörben nézi magát) Mama, nézd csak, eléggé megfeszül a derekam? Chupor Aladár azt mondta tegnap, hogy olyan termetem van, mint egy antik szobornak.

SZIDÓNIA

(Arankát nézve) Elragadó vagy! *(Gizellához)* Tanulj húgodtól! - Ez már tudja, mivel kell egy nagyvilági fiatal leánynak törődnie.

HATODIK JELENET

Előbbieket, Rábay, Szerafint, Solmay

SZIDÓNIA

(elők meg) Ah, mily szép, hogy oly korán eljöttetek, kedves gyermekeim! *(Megcsókolja Szerafint, Rábaynak)*

kezet nyújtva) Rossz ember, úgyis olyan ritkán hozza ide kis feleségét. *(Szerafin megcsókolja Gizellát és Arankát. Rábay kedvetlenül oldalt megy, és a pamlagra ül. Solmay hozzá megy, s némán, hosszasan rázza kezét)*

SZERAFIN

Milyen nagyszerűen vagytok öltözve, leányok.

GIZELLA

A te ruhád is felségesen áll, Szerafin.

SZERAFIN

(megvetőleg) Otthon tákolták össze régi ruháimból.

ARANKA

Hát te nem dolgoztatsz Webernél?

SZERAFIN

Leánykoromban tehettem, de most nagyon drága nekünk.

SZIDÓNIA

(Rábayt tréfásan megfenyegetve ujjával) Ej, ej, mit hallok, rossz ember? Négyhónapos házasok, és már panaszra adunk okot a kis feleségnek?

SZERAFIN

(hidegen) Oh, nekem nincs okom panaszkodni férjem ellen. Elég nagylelkűen gondoskodik élvezetemről. Tegnap is színházba akart vinni, zártszékbe.

SZIDÓNIA

Zártszékbe! Ah! mindjárt elájulok. Miklós! Miklós!

Szerafin nincs ehhez szokva. Nekünk a színházban vagy páholyba kell mennünk, vagy sehova.

SOLMAY

De mennünk kell.

SZIDÓNIA

Igenis, kell. Ha egészen feláldozzuk magunkat férjeinknek, ha az ő számukra takarékoskodunk, zsugorgatunk, nélkülözünk, megkívánhatjuk, hogy néha-néha egy kis szellemi élvezetet is nyerjünk... Leányok, menjetek az elfogadó terembe, nemsokára gyűlni kezdenek vendégeink. (*Gizella, Aranka el a fenékszíni bal ajtón*) Nem akarom, hogy tanúi legyenek e jelenetnek, örökre elmenne kedvök a házasságtól... (*Megfenyegetve Miklóst újjával*) Rossz ember, minő haragos arccal ül ott, ahelyett, hogy sietne a kis feleség lábaihoz, javulást ígérni és kiengesztelni szegénykét. Nem mondhatom, hogy az én férjem mintája az ideális férjeknek, nem kívánok hát valami túlságos sokat, ha arra kérlek, hogy igyekezzél legalább őt utánozni.

SOLMAY

(*halkan Rábayhoz*) Megtiltom, hogy engem utánozz.

SZIDÓNIA

Halljuk hát, mi történt! Szólj, kedves leányom, mi panaszod van férjed ellen? Mert tudom, hogy férjed a hibás, mindig a férjek a hibásak. Halljuk a vádpontokat.